

CRNA GORA
JU DJEČJI DOM "MLADOST"
BIJELA

Broj: 1806

Datum: 31.12.2021. godine

I Z V J E Š T A J

o radu JU Dječji dom "Mladost" Bijela za 2021. godinu

Bijela, 31.12.2021. godine

Sadržaj

UVODNE NAPOMENE	3
REALIZACIJA VASPITNO-OBRAZOVNOG RADA	4
Uspjeh štićenika u učenju i vladanju.....	4
Slobodne aktivnosti	5
Saradnja sa drugim ustanovima i institucijama.....	6
Stručno usavršavanje	6
IZVJEŠTAJ O RADU PSIHOLOGA	7
Planiranje i programiranje.....	7
Psihološka dijagnostika i tretman.....	8
Praćenje i unaprjeđenje vaspitno-obrazovnog rada.....	9
Ostali poslovi.....	9
IZVJEŠTAJ SOCIJALNOG RADNIKA	10
Statistički podaci.....	10
Stručni rad.....	11
Saradnja sa drugim službama i u stanovama	14
Stručno usavršavanje	14
IZVJEŠTAJ O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI	15
IZVJEŠTAJ O RADU DNEVNOG CENTRA ZA DJECU SA SMETNJAMA U RAZVOJU	17
IZVJEŠTAJ O RADU MALE GRUPNE ZAJEDNICE ZA DJECU SA SMETNJAMA U RAZVOJU	19
IZVJEŠTAJ O RADU PRIHVATILIŠTA ZA ZAŠTITU DJECE OD NASILJA U PORODICI ..	22
IZVJEŠTAJ O RADU NACIONALNE SOS DJEČJE LINIJE	23
IZVJEŠTAJ O RADU PRELAZNE STAMBENE ZAJEDNICE	27
ZAPOSLENOST I OPŠTI POSLOVI.....	28

UVODNE NAPOMENE

JU Dječji dom "Mladost" Bijela je Ustanova socijalnog tipa, koja se bavi zbrinjavanjem djece lišene roditeljskog staranja i djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama i jedina je ovog tipa na teritoriji Crne Gore.

Po svom položaju i djelatnosti koju obavlja, ova Ustanova zauzima veoma značajno mjesto u našem društvu, te je njeno funkcionisanje i mogućnost da odgovori mnogobrojnim i ozbiljnim zahtjevima, koji se pred nju postavljaju, od ogromne važnosti za cjelokupnu društvenu zajednicu.

Dječji dom u Bijeloj osnovan je 1946. godine kao jedan od više domova ovog tipa na teritoriji Crne Gore. Od 1960. godine Dječji dom postaje jedina ustanova ove vrste u Crnoj Gori.

Dom je smješten u objektu koji je sagrađen i useljen 1980. godine, nakon zemljotresa, u kome je stradao objekat Doma Vila "Jadranska straža" u Bijeloj. Sadašnji objekat Doma ima površinu 4.027 m², a njegovi smještajni kapaciteti iznose 90 mjesta.

Odlukom Vlade Republike Crne Gore br. 03-428 od 02.02.2006. godine, Dom je organizovan kao javna ustanova za smještaj djece i mladih bez roditeljskog staranja i djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama ("Službeni list CG" br. 11/2006). JU Dječji dom "Mladost" funkcioniše po principu doma-porodice kako bi se djeci obezbijedio porodični ambijent kako bi se posljedice lišenosti roditeljskog staranja što je moguće manje odrazile na psihofizički razvoj djeteta. Posebna briga posvećuje se djeci koja imaju neki oblik smetnji u razvoju.

Nakon donošenja i stupanja na snagu novog Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti ("Službeni list CG" br. 27/13) donijeta je Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o organizovanju javne ustanove za smještaj djece i mladih bez roditeljskog staranja i djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, br. 08-118/4 od 30.01.2014. godine ("Službeni list CG" br. 13/2014).

U cilju obezbjeđenja svih neophodnih uslova za preuzimanje Male grupne zajednice, koja je funkcionisala kao organizaciona jedinica JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju "Tisa" Bijelo Polje, Vlada Crne Gore na sjednici održanoj dana 27.12.2018. godine donijela je Odluku o izmjeni i dopuni odluke o organizovanju javne ustanove za smještaj djece bez roditeljskog staranja i djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama br.07-6055, koja je stupila na snagu u januaru 2019. godine.

Krajem 2018. godine prvi Plan transformacije ustanove je u potpunosti implementiran, u toku je realizacija Plana transformacije JU Dječji dom "Mladost" Bijela za period 2020-2024 godine, koja za cilj ima razvoj usluga podrške za samostalni život i savjetodavno-terapijskih odnosno socijalno-edukativnih usluga.

REALIZACIJA VASPITNO-OBRAZOVNOG RADA

Program vaspitno-obrazovnog rada sa štíćenicima obuhvata vaspitanje i obrazovanje, brigu, zaštitu i njegu, a temelji se na socio-pedagoškim, psihološkim, sociološkim i medicinskim znanjima, lica koja su u neposrednom radu sa štíćenicima.

Vaspitno-obrazovni rad sa djecom na rezidencijalnom smještaju realizuje se u vaspitnim grupama U pet vaspitnih grupa smješteni su štíćenici koji su odvojeni po polu i uzrastu, dok su tri vaspitne grupe mješovite. Tokom izvještajnog perioda realizacija vaspitno obrazovnog rada bila je prvenstveno otežana zbog pandemije virusa Covid-19, koja je prouzrokovala veliki broj odsustva sa posla i izolacija, te opterećenost stručnih radnika i stručnih saradnika koji su u direktnom radu sa štíćenicima (izolacija, bolovanja).

Uspjeh štíćenika u učenju i vladanju

Na kraju školske 2020/21. Godine nastavu je redovno i putem online nastave pohađalo 60-oro štíćenika, predškolsku obrazovnu ustanovu je pohađalo devet štíćenika, dok jedan štíćenik uzrasta od dvije godine ne pohađa predškolsku ustanovu zbog stepena ometenosti. Dvoje štíćenika je van obrazovnog sistema tj. za jednog štíćenika zbog stepena ometenosti ne postoji obrazovni program u koji bi mogao biti uključen, te je iz tih razloga koristio usluge Dnevnog centra za djecu sa smetnjama u razvoju, koji funkcioniše u okviru naše ustanove, a druga štíćenica je odraslo lice koje nije bilo uključeno u obrazovni proces ni prije dolaska u ustanovu. Vanredno je nastavu pratilo pet štíćenika u JU Resursni centar za sluh i govor "Dr. Peruta Ivanović" u Kotoru, dok su razredne ispite polagali u Centru za obrazovanje odraslih. Dvoje štíćenika je na taj način završilo osnovno obrazovanje. Sedamnaest štíćenika je pohađalo srednju školu a četrdesetdva štíćenika su pohađala osnovnu školu. Jedan štíćenik je vanredno polagao prvi razred srednje škole, dok je jedna štíćenica obnovila sedmi razred osnovne škole.

Na početku drugog polugodišta po prvi put je obrazovanje započelo devet štíćenika koji su smješteni u našu ustanovu krajem 2020. godine.

Štíćenici pete vaspitne grupe, zbog smetnji i teškoća u razvoju, su tokom izvještajnog perioda pohađali nastavu u integrisanom odjeljenju u JU OŠ "Ilija Kišić" u Zelenici.

Uspjeh štíćenik na kraju školske 2020/21 godine je bio zadovoljavajući. Svi štíćenici su sa uspjehom završili razred. Štíćenici su završili razred sa prosječnom ocjenom dobar (3).

Značajnu podršku u što boljem i kvalitetnijem savladavanju školskog gradiva imali smo od NVO Juventas, koji je angažovao nastavnike i učitelje koji su individualnim pristupom štíćenicima pomogli da nastavno gradivo što lakše savladaju.

Kao i ranijih godina podršku u učenju štíćenicima koji prate nastavu po IROP-u pružili su saradnici iz NVO Riznica mladosti.

Svim štíćenicima u školskoj 2020. i 2021. godini su obezbijeđeni udžbenici i školski pribor.

Štíćenici koji su smješteni u Domu a uključeni su u obrazovni proces nastavu pohađaju u sljedećim obrazovnim ustanovama: JPU "Naša radost" Herceg Novi, -odjeljenje u Bijeloj, JU OŠ "Orjenski Bataljon" u Bijeloj, JU OŠ "Milan Vuković" u Herceg Novom, JU OŠ "Ilija Kišić" u Zelenici, JU SMS "Ivan Goran Kovačić" u Herceg Novom, JU Resursni centar za sluh i govor "Dr. Peruta Ivanović" u Kotoru.

Zbog epidemioloških mjera usljed pandemije virusa Covid-19 štićenici nisu išli na maturske i polumaturske večeri i ekskurzije a što se realizovalo ranijih godina posredstvom nadležnog Centra za socijalni rad.

Broj štićenika po vaspitnim grupama bio je sljedeći:

VASPITNA GRUPA	POL	BROJ ŠTIĆENIKA	UZRAST (od-do)GOD.
I	MJEŠOVITA	12	5-12
II	MJEŠOVITA	10	1-10
III	Ž	11	11-14
IV	Ž	9	15-18
V	MJEŠOVITA	12	9-18
VI	M	10	8-14
VII	M	7	13-17
VIII	M	7	16-18

Stariji štićenici, sa ciljem osamostaljivanja i pripreme za život nakon izlaska iz Doma, sezonski su radili u "Porto Montenegro"-u, čime je nastavljena, sada već dugogodišnja tradicija. Takođe, postignut je dogovor sa Aerodromima Crne Gore da aktivno participiraju u pružanju podrške tokom osamostaljivanja i pripreme djece za samostalni život i rad putem rada i zapošljavanja na njihovim aerodromima i servisima koje pružaju.

Slobodne aktivnosti

Veoma značajan segment u razvoju ličnosti djeteta je kvalitetno organizovano slobodno vrijeme. Kreiranje slobodnog vremena vrše vaspitači u saradnji sa rukovodiocem službe za zadovoljenje vaspitno-obrazovnih potreba štićenika, rukovodiocem službe za njegu štićenika i obezbjeđivanje dostupnosti zdravstvenih usluga, uz aktivnu participaciju djece. Dobro organizovano slobodno vrijeme je veoma bitan faktor za kvalitetnu socijalizaciju naše djece, odnosno njihovu što bolju integraciju u društvo.

Slobodne aktivnosti koje su realizovane u izvještajnom periodu možemo podijeliti na one koje su realizovane unutar ustanove i one koje se realizuju u lokalnoj zajednici i šire. U okviru ustanove djeci su na raspolaganju: fiskulturna sala (traka za trčanje, pikado, stoni fudbal, stoni tenis, "gladijator"), sportsko igralište dječije igralište sa dvorcem, plaža sa mobilijarom, biblioteka sa preko 1000 naslova, dovoljan broj lap topova i tableta, "Plavi salon" gdje su organizovane radionice koje vode naši zaposleni. U prethodnim godinama razni animatori su dolazili i organizovali radionice, ali smo to u izvještajnoj godini smanjili poštujući mjere u cilju suzbijanja pandemije virusa Covid-19. Tokom mjeseca januara i juna štićenici su tradicionalno boravili na Ivanovim koritima.

U posljednjem kvartalu 2021. Godine djeci je vikendima bilo okupirano vrijeme učešćem u umjetničkim, likovnim, muzičkim i psihološkim radionicama u organizaciji NVO Ars Industria iz Podgorice.

Takođe, štíćenici Doma, starosti između 14 i 18 godina, su kroz dvodnevni program "Dohvati budućnost" na poziv NVO RYCO, učili kako da prevaziđu predrasude, da postanu aktivni članovi zajednice, kako da iskoriste mogućnosti za usavršavanje, jačanje motivacije sa ciljem ostvarenja svojih ambicija. Naredna dva ciklusa radionica realizovana su kroz učešće na interkulturalnom omladinskom kampu "Interkulturalne kompetencije u sportu" na Cetinju, uz finansijsku podršku ambasade Republike Francuske. Osnovni cilj kampa je podrška mladim sportistima kako bi putem unapređenja međusobne saradnje jačali i interkulturalne kompetencija. Na ovaj način našim štíćenicima je pružena prilika da izgrade svoje kapacitete u oblasti omladinskog aktivizma, da ojačaju svoje interkulturalno učenje kroz sport sa snažnom regionalnom komponentom.

Saradnja sa drugim ustanovama i institucijama

1. Lokalna samouprava

Tradicionalno dobra saradnja sa organima lokalne samouprave nastavljena je i tokom ovog izvještajnog perioda. Pripadnici Službe zaštite i spašavanja Herceg Novi kroz ostvarenu saradnju sa Dječjim domom „Mladost“ sprovedli su radionicu o protivpožarnim mjerama. Radionicu o protivpožarnim mjerama kroz teoriju i praksu prošli su zaposleni i štíćenici Dječjeg Doma. Opština Herceg Novi refundira troškove pretplatnih karata za sve štíćenike Doma koji koriste gradski i međugradski prevoz za pohađanje škole.

2. Obrazovne institucije

Saradnja sa predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama koje pohađaju naši štíćenici odvija se kontinuirano, kroz svakodnevne kontakte, sa vaspitačima, učiteljima, nastavnicima, stručnim službama, kao i kroz redovne radne sastanke predstavnika Doma i predstavnika škola.

3. Centri za socijalni rad

Saradnja sa Centrima odvija se kontinuirano kroz aktivnosti prijema djece, izrade i revizije individualnih planova, planiranja promjene oblika zaštite i otpusta iz ustanove, kao i druge aktivnosti koje se tiču zaštite prava djeteta. Predstavnici Centra za socijalni rad Podgorica, koji su staratelji našoj djeci, u nekoliko navrata su realizovali radionice na različite teme i na taj način se družili, bolje upoznali i njegovali odnos bliskosti i povjerenja sa djecom čiji su staratelji.

4. Zdravstvene ustanove

Nastavljena je dobra saradnja sa zdravstvenim ustanovama kako na lokalnom nivou tako i sa zdravstvenim ustanovama u drugim opštinama, kao što su Klinički centara Crne Gore i Specijalna bolnica za psihijatriju Dobrota.

5. Crveni krst Crne Gore

Zaposleni naše ustanove su i u ovom izvještajnom periodu pokazali humanost darujući svoju krv.

Stručno usavršavanje

U izvještajnom periodu obezbjeđene su obuke tj. stručno usavršavanje kao i okrugli stolovi na kojima su zaposleni aktivno participirali i to:

- Obuka za supervizore, u organizaciji Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu;

- „Komunikacija i pregovaranje kao način za rješavanje sporova“;
- Program osnovne obuke stručnih radnika/ca, stručnih saradnika/ca i članova multidisciplinarnih timova za prevenciju i suzbijanje dječjih ugovorenih brakova, u organizaciji NVO Centar za Romske inicijative i NVO Defendologija;
- Samopovređivanje adolescenata, praktične smjernice za procjenu i savjetodavni rad;
- Program obuke za porodični smještaj-hraniteljstvo;
- Rad Centara za socijalni rad sa djecom i mladima sa problemima u ponašanju;
- Podrška korisnicima socijalnog stanovanja licima u riziku od beskućništva;
- „Osnovna obuka za rad sa porodicama djece, mladih i odraslih sa smetnjama i teškoćama u razvoju“

Stručni radnici bili su aktivno uključeni u edukacije koje su akreditovane od strane Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu. Takođe, značajno je da su u neke edukacije bili uključeni, osim stručnih radnika, i stručni saradnici, saradnici na poslovima njege i drugi saradnici koji pružaju logističku podršku jer je prepoznat i njihov uticaj na razvoj i vaspitanje štićenika. Tokom izvještajnog perioda ustanova je, zajedno sa realizatorima obuke, uključila i saradnike drugih institucija, kao što su službe organa lokalne samouprave i JU Centar za socijalni rad opštine Herceg Novi, kao aktivne učesnike edukacija sa ciljem stvaranja zajedničkog referentnog okvira i poboljšanja saradnje sa istima.

IZVJEŠTAJ O RADU PSIHOLOGA

Cilj rada psihologa u Dječjem domu “ Mladost ” u Bijeloj je da stručnim radom doprinese ostvarivanju ciljeva vaspitno-obrazovnog rada, njegovom unapređenju i inoviranju, te očuvanju mentalnog zdravlja i podsticanju razvoja štićenika. Aktivno učestvovanje na unapređenju i inoviranju razvoja rada na servisima koji su otvoreni, pružanjem stručne podrške i aktivnim radom na istim.

Planiranje i programiranje

Programa rada, planiranje i programiranje za potrebe radnog mjesta (godišnji plan rada psihologa). Zatim konsultativni i instruktivni rad i pomoć vaspitačima u planiranju i realizaciji plana i programa rada sa vaspitnom grupom. Aktivnim učešćem u Stručnom timu za djecu na rezidecijalnom smještaju i u servisim podrške. Rad na servisu SOS (telefonski savjetnik i supervisor), kao i na prezentaciji usluge. Pružanje stručne podrške na servisiu Privhvatilište. Rad

na servisu Mala grupna zajednica i učestvovanje na unapređenju i inoviranju razvoja rada, pružanjem stručne podrške. Rad na servisu Prelazna stambena zajednica i pružanjem stručne podrške.

Psihološka dijagnostika i tretman

Prikupljanje i analiza relevantnih podataka o psihološkom, zdravstvenom i socijalno-porodičnom statusu za svu djecu u domu i drugim servisima, kontinuirano od prijema u ustanovu, tokom boravka, tretmana i otpusta.

Tekuća psihološka dijagnostika razvojnih manifestacija psihološkom opservacijom, individualnim kontaktom i primjenom psiholoških dijagnostičkih instrumenta i primjena savjetodavno – terapijskog rada je rađeno sa 89 - oro djece.

Kompletno, individualno psihološko ispitivanje primjenom psihološke test instrumentacije, sa obradom i analizom podataka, kao i analizom relevantnih socio-medicinskih i drugih raspoloživih podataka o djetetu, sa intepretacijom i formiranjem psihološkog nalaza i mišljenja urađeno je ukupno za 53 djece. Nalazi i mišljenje su pisani u postupku promjene oblika socijalne zaštite, u postupku kategorizacije i rekategorizacije, za potrebe vaspitača, za druge ustanove i organizacije (CSR, MRSS, škole, za potrebe konferencije slučaja, Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore), kao i u postupku otpusta i prijema štićenika.

Kontinuirani individualni tretman preduzet je za 59 -oro djece, dok su povremeno i u zavisnosti od aktuelnih potreba sa 30-oro djece vođeni individualni razgovori i preduzeti savjetodavni ili suport tretmani.

Psihološki savjetodavni rad sa roditeljima i rodbinom djeteta sproveden je u 9 slučajeva.

Instruktivni i savjetodavni rad sa vaspitačima rađen je kontinuirano i u skladu sa trenutnim potrebama.

Nastavljen je rad spoljnog saradnika, neuropsihijatra sa djecom. Tokom pružanja stručne pomoći psihijatra našim štićenicima u radu je uključen i psiholog (razmjena informacija između vaspitača, djece, psihijatra i medicinskog osoblja). Pored organizovanja spoljnog saradnika kod nas u ustanovi i dalje je nastavljenja saradnja sa psihijatrom iz KBC Podgorica koji je u saradnji sa našim spoljnim saradnikom psihijatrom i psihologom, pružao pomoć zajedno sa svojim timom iz Razvojnog savjetovišta koje se nalazi u Podgorici. Ostvarena je takođe i saradnja sa dječjim psihijatrom iz Specijalne bolnice za psihijatriju u Kotoru koji je u saradnji sa našim spoljnim saradnikom psihijatrom i psihologom, pružao pomoć zajedno sa svojim timom u otvorenoj dječjoj ambulanti. Saradnja se takođe odvijala u cilju pružanja podrške i praćenja zbog bolničkog liječenja našeg štićenika.

Obavljani su razgovori u cilju prikupljanja informacija, pružanje savjetodavnog tretmana i sastavljanje nalaza i mišljenja u cilju sačinjavanja procijene i ustanovljavanja razloga za incidentno ponašanje prema internim procedurama Dječjeg doma " Mladost " u slučaju kada štićenik

samovoljno napusti instituciju i u slučaju kada se štíćenik ne vrati u dogovreno vrijeme sa (dnevnog ili večernjeg izlaza), pri čemu je napisano 17 nalaza i mišljenja.

Prema Rešenju o formiranju Tima za zaštitu prava djece, psiholog aktivno učestvovao kao koordinator aktivnosti navedenog Tima. Ulogu u navedenom Timu se zasnivala na realizaciji smjernica za sigurno i bezbjedno okruženje u svakodnevnom funkcionisanju Doma, dalje unapređenje rada zaposlenih u Domu kada je u pitanju zaštita prava i interesa djece, učestvanje u praćenju reagovanja na slućajeve nasilja ili sumnje na nasilje od strane zaposlenih, vođenja dokumentacije, kreiranje plana mjera u registrovanim slućajevima nasilja, koordiniranje, praćenje i dokumentovanje efekata preduzetih mjera, saradnja sa organima starateljstva i ostalim relevantnim institucijama.

Praćenje i unapređenje vaspitno-obrazovnog rada

Instruktivni radom pružena je stručna pomoć vaspitaćima u saćinjavanju planova za vaspitno - obrazovni rada za svako dijete ponaosob u zavisnosti od potreba vaspitaća. Pomoć u adaptaciji novoprimitljenih štíćenika, formiranju izvještaja o štíćenima, kao i savjetodavni rad sa ciljem osposobljavanja za rano prepoznavanje razvojnih teškoća kod štíćenika, rešavanju inerpersonalnih konflikta, problema koji se tiću funkcionisanja vaspitne grupe, školskih postignuća štíćenika, štíćenika koji su pod redovnim nadzorom dječijeg psihijatra i koji koriste medikamentoznu terapiju. Takođe je pružana pomoć štíćenima za pripremu za izlazak iz institucije.

Aktivno je učestvovano u pripremi i izradi individualnih planova za svako dijete zajedno sa predstavnicima matićnog Centra za socijalni rad, roditeljima, vaspitaćima i djecom ukoliko su stvoreni uslovi za učestvovanje. Ostavrena je direktna saradnja sa Centrom bezbjednosti na nivou cijele Crne Gore, Osnovnim sudom i Sudom za prekršaje. Učestvovano je pored svega navedenog i na brojne konferencije slućaja koje su bile organizovane kako od strane zaposlenih u našoj ustanovi tako i na inicijativu nadležnih matićnih Centara za socijalni rad.

Ostali poslovi

Učestvovanje u radu stručnih organa Doma :

- Stručnog tima za djecu;
- Vijeće vaspitaća

Posjete školama koje pohađaju naši štíćenici, saradnja sa stručnim saradnicima ustanove kao i stručnim saradnicima CSR, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Komisijom za usmjeravanje, Sudovima, Centrima bezbjednosti, JU Centrom "Ljubović", JU "Komanski most", učestvovanje u izradi individualnih planova zaštite za svako dijete, nevladinim organizacijama itd. Saradnja sa drugim institucijama iz okruženja i regijona.

Pohađana je obuka po akreditovanom programu tj. prema Zavodu za socijalnu i dječju zaštitu tretirana kao okrugli sto " Standardne operative procedure za međusektorsku saradnju u radu sa djecom žrtvama nasilja i iskorišćavanja "; " Program osnovne obuke za pružanje supervizijske podrške "; " Podrška korisnicima socijalnog stanovanja licima u riziku od beskućništva ".

Održana je edukacija od strane NVO Juventas na temu sagorijevanja zaposlenih. Od strane Unicefa u sklopu projekta organizovane obuke koje su držali stručni radnici Harbrog telefona iz Hrvatske na teme Bullying i cyberbullying, emocionalno uznemirujući pozivi, stres i trauma-reakcije, savjeti za djecu i odrasle, stres pomagača. Pohađane su obuke koje su organizovane za supervizore SOS linije na teme: e-savjetovanje i menadžment savjetnika i odnosi s javnošću savjetodavne linije. U drugom dijelu projekta čiji su edukatori bili stručni radnici NADEL Srbije organizovane su obuke za izgradnju kapaciteta za rad na SOS telefonu (refresh obuka za savjetnike SOS telefona), obuka za supervizore i grupna supervizija. Organizovana je realizacija refresh obuke za rukovodeći tim ustanove, sa personalizovanom obukom za različite članove menadžerskog tima. Takođe su organizovane obuke za izgradnju kapaciteta promocije usluga u školama kao i individualne sesije za izgradnju kapaciteta za sprečavanje sindroma sagorijevanja na poslu. Stručno usavršavanje se sastojalo od čitanju stručne literature i periodike za potrebe radnog mjesta, pohađanje kognitivno bihevioralna psihoterapije . Pored navedenih aktivnosti, učestvovalo se u aktivnoj promociji SOS servisa za djecu i malde i rada u sklopu Dječjeg doma " Madost " Bijela, što je podrazumjevalo i medicku promociju (gostovanje na različite televizije i radija).

U okviru radnog vremena sa štíćenicima školskog uzrasta održana radionica na temu: „ Bullying i cyberbullying ” ; “ Nenasilna komunikacija“ ; „ Trening socijalnih vještina “ ; održane su set radionica “ Terapiski tretman traumatskih iskustava” tj. (EMDR tehnike terapije).

IZVJEŠTAJ SOCIJALNOG RADNIKA

Statistički podaci

Na dan 31.12.2021. godine u Domu je na rezidencijalnom smještaju bilo smješteno 78 korisnika, 45 je ženskog a 33 muškog pola. Jedan korisnik je mladi od 3 godine, a 8 štíćenika je punoljetno.

U kalendarskoj godini je primljeno 11 štíćenika. Tri štíćenika su iz domskog Prihvatilišta za zaštitu djece od nasilja u porodici prešla na rezidencijalni, domski smještaj, a dvoje je vraćeno iz Male grupne zajednice u Bijelom Polju. Od 19 otpuštenih štíćenika 7-oro je pošlo u hraniteljsku porodicu, 5-oro se vratilo u biološku porodicu i 7-oro je po punoljetstvu započelo život van institucije uz podršku organa starateljstva.

Stručni rad

Socijalni radnik redovno obavlja poslove oko prijema i otpusta štíćenika. Sa ostalim članovima Stručnog tima za prijem, praćenje, otpust djece, razmatra zahtjev za prijem i obavještava uputni Centar o mogućnostima prijema štíćenika, dogovara datum prijema, vodi matičnu evidenciju, otvara dosije i ulaže potrebnu dokumentaciju. Ovi poslovi se vode kako u elektronskoj (IISSS) tako i štampanoj verziji. Stručni tim je oformljen sa ciljem kontinuiranog praćenja psiho-fizičkog razvoja djece, preduzimanja neophodnih mjera u organizaciji stručnog rada sa štíćenicima a radi multidisciplinarnog postupanja prilikom prijema, praćenja i otpusta štíćenika Doma. Stručni rad socijalnog radnika obuhvatao je pored redovnih poslova na rezidencijalnom smještaju tako i poslove za korisnike Prelazne stambene jedinice, Male grupne zajednice i Prihvatilišta.

Ako je prijem urađen po urgentnoj proceduri socijalni radnik traži da se, u zakonskom roku, dostavi nedostajuća dokumentacija. Jedan broj štíćenika nema regulisan status u Crnoj Gori te je otežano dobijanje potrebnih dokumenata.

Nakon prijema u zakonskom roku se radi nalaz na prijemu i medicinskoj službi prosljeđuje nalog da odradi ljekarski nalaz na prijemu. U ovoj godini socijalni radnik na rezidencijalnom smještaju uradio je 14 nalaza na prijemu. Za dvoje djece je u toku jednog dana rađen otpust pa ponovni prijem jer je bilo potrebno ispraviti greške u prethodnom prijemu a tiču se ličnih podataka djece.

U skladu sa Zakonom i pravilnicima predviđenim učesnicima socijalni radnik radi "početne" planove rada sa korisnikom (rade se na kraći period), a zatim radi na realizaciji planova kroz praćenje štíćenika, individualni i grupno savjetodavni rad, usvajanju znanja i vještina za samostalan život, iniciranje i praćenje kontakata štíćenika sa članovima porodice, srodnicima i drugim bitnim licima.

Specifičnost prošle ali i ove kalendarske godine, kada su prijemi u pitanju, je da se institut "Prijem u slučaju neodložne intervencije" koristio mnogo više nego ranijih godina. Primljeno je više djece ženskog nego muškog pola tako da je trenutno 12 djevojčica više nego dječaka. Veći broj primljene djece su uzrasta od 12-16 godina.

Socijalni radnik redovno na kraju mjeseca priprema spiskove sa rješenjima o smještaju, odnosno prestanku smještaja za fakturu, radi spiskove za džeparce štíćenika i dostavlja službi računovodstva na dalje postupanje. Odlukom Ministarstva rada i socijalnog staranja od maja mjeseca 2020. godine obračun džeparca se radi prema kalendarskom uzrastu (tri uzrasne grupr) te se iznosi mjesečno usklađuju prema uzrastu djece i šestomjesečno sa drugim materijalnim davanjima iz domena socijalne zaštite. Fature i džeparci se računaju shodno broju dana u mjesecu za koji je štíćenik koristio uslugu smještaja.

Prisutna je konstantna podrška vaspitačima u vođenju dokumentacije u štampanom i elektronskom obrascu, kontinuirano (najmanje dva puta godišnje) rade se planovi rada za djecu u Domu i prati revizija istih.

Ovu kao i prethodnu godinu karakteriše pandemija virusa Covid-19, te se radilo uz poštovanje preporučenih epidemioloških mjera Instituta za javno zdravlje Crne Gore (IJZ), što je u mnogome otežalo rad svih zaposlenih u Domu, pa tako i socijalnog radnika. Često odsustvo zaposlenih u Domu, ali i Centrima za socijalni rad, usporavalo je realizaciju planiranih aktivnosti. Najveći broj

štićenika je iz Podgorice te je promjena svih voditelja slučaja i staratelja u Centu za socijalni rad Podgorica dodatno otežavao rad jer je bilo neophodno da novoangažovani stručni radnici prvo upoznaju djecu za koju su zaduženi, porodičnu dinamiku, odnose u porodici i prethodno planirane aktivnosti u radu sa korisnikom. Posao je otežavao preporučeni način izrade individualnih planova zbog primjene restriktivnih mjera ulaska u Dom u cilju sprječavanja širenja virusa COVID-19. Na isti način u Centrima za socijalni rad su rađeni planovi usluga. Ovakav način je usložnjavao izradu ali je bio jedini moguć. Posebna pažnja se posvećivala planovima otpusta.

Zbog dugotrajne zabrane dolaska u Dom i velikog broja dana zabrane izlaska iz Doma djeca su imala povećanu potrebu za komunikacijom putem telefona sa srodnicima i drugim bitnim licima. Razumijevanje djece za poštovanje mjera bilo je na zavidnom nivou. Roditelji, staratelji i stručni radnici Centra za socijalni rad su imali restriktivnije uslove (negativan PCR test, prebolovan COVID-19) za dolazak u Dom od drugih lica.

Pažnju treba posvetiti činjenici da je veliki broj dopisa Centrima za socijalni rad bio upućen sa zahtjevom štíćenika za podizanje novca sa svog računa gdje se deponuju sredstva od dječjih dodataka. Svaki zahtjev je bio praćen odobrenjem vaspitača. Za potrebe štíćenika koje prevazilaze redovne troškove za vrijeme boravka u Domu od nadležnih Centara za socijalni rad su tražena i dobijena sredstva za te namjene. Ukupno je upućeno preko 250 dopisa.

O štíćenicima koi su napuštali Dom i započinjali samostalan život vodila se posebna briga. Pored planova otpusta, psihosocijalne podrške, podrške u izboru mjesta nastanjenja, izbora zaposlenja, pripreme dokumentacije za prijavu boravišta zaposlenja, podrške kod razgovora sa poslodavcem i materijalne podrške (novčane, u hrani, sredstvima za higijenu i inventaru za opremanje stana) posebno se vodilo računa, da štíćenik prilikom napuštanja Doma, zna da smo mu podrška i kad napusti Dom.

Za dvije starije štíćenice koje nisu uključene u redovno obrazovanje dobijena je saglasnost a se uključe u rad u domskoj kuhinji na poslovima pomoćnog radnika, kako bi savladale osnove pripreme hrane, serviranja i održavanja higijene suđa i kuhinje. Jedna štíćenica je uz svu obaveznu proceduru neophodnu za rad u kuhinji započela sa radom a druga, zbog objektivnih razloga, nije mogla da počne sa radom. Kako bi rad štíćenice što više ličio radnom odnosu punoljetnih zaposlenih lica odlučeno je da joj se na mjesečnom nivou daje novčana nadoknada. Planirano je da se ovaj rad nastavi do izlaska štíćenice iz Doma.

Tokom pripreme štíćenika za sezonsko zapošljavanje konstatovano je da je potrebno dugotrajno raditi na njihovoj motivaciji, jačanju odgovornosti za preuzete obaveze kao i na podizanju svijesti o izvršavanju radnih zadataka i prilagođavanju na radnu sredinu i okruženje koja se neminovno razlikuje od domskog okruženja. Stoga je često bilo prisutno mijenjanje poslova, mjesta rada i odustajanje od započetog posla.

Opštinskoj Komisiji za usmjeravanje u obrazovne programe djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju, socijalni radnik kao član Komisije, pored procjene i pisanja nalaza bio je uključen u organizovanje uslova da svako dijete blagovremeno dođe do svakog člana, da procjene budu manje stresne i u najboljem interesu djeteta, da bi se za djecu koja imaju poteškoće i smetnje u usvajanju školskog gradiva donijelo rješenje o usmjeravanju i time pomoglo lakše usvajanje školskog gradiva i integracija u vršnjačku grupu.

Redovno, a posebno pred sam čin otpusta, pružana je podrška za osamostaljivanje štíćenika koji su nakon boravka u Domu samostalno započeli život. Za štíćenika koji je u toku prethodne godine bio u procesu prelaska u hraniteljsku porodicu, u dogovoru sa nadležnim Centrom za socijalni rad, dogovorena je dinamika kontakata, pratio se kontakt sa potencijalnim hraniteljima i napisan izvještaj.

Odrađene su potrebne saglasnosti, dogovoren prevoz domskim vozilom i u pratnji socijalnog radnika djeca iz sjevernih Opština Crne Gore su išla u višednevnu posjetu porodicama. Ovo je veoma važno, pogotovo ako se zna da njihove porodice nisu u mogućnosti da u toku jednog dana dođu da ih posjete i vrate se kućama, a novčana situacija im ne omogućava da plate prenoćište u Herceg Novom.

Vodi se računa da, kad god prepoznamo ili neko od kolega ukaže da štíćenik ima potrebu za stručnom podrškom, razumijevanjem ili se nalazi u riziko situaciji, stručni radnik bude uz njega i adekvatno i profesionalno reaguje. Takve situacije se dešavaju u stvarnom životu pa i našoj djeci (smrt bliske osobe, vršnjačko nasilje, prijetnje, realan ili iracionalan strah, loša komunikacija, bijeg iz Doma, asocijalna ponašanja, promjene ili isključenja iz škole, traume i sl.). Zbog problema u ponašanju i neodgovornog odnosa prema obavezama za jedan broj štíćenika su organizovane konferencije slučaja kako bi se multidisciplinarnim i multisektorskim pristupom kvalitetnije sagledao problem i pronašlo najbolje rješenje za štíćenika, da li u okviru Ustanove ili van nje. Prvo polugodište školske 2021/2022. Godine karakteriše veliki broj štíćenika, učenika srednjih škola, koji su imali veći broj neopravdanih izostanaka sa nastave te se nalaze pred isključenjem, već su isključeni ili su samostalno odustali od daljeg pohađanja nastave. Ovom problemu posvetili smo mnogo pažnje u cilju preuzimanja lične odgovornosti štíćenika za svoje postupke, sa štíćenicima za koje procijenimo da su u mogućnosti da razumiju plan pravimo lične planove za prevazilaženje određenih problema i zajedno pratimo realizaciju istih.

Pružana je savjetodavna podrška i bilo sa štíćenicima kad su davali izjave pred policijskim službenicima, tužiocima ili sudijama. Više štíćenika je bilo u prekršajnim postupcima pred sudom ili tužilaštvom. Specifičnost ove godine je da se pojavljuje "porodično nasilje" tj. vodi se postupak kod sudije za prekršaje protiv dva brata i sestre.

U Domu je ponovno postavljeno sanduče za primjedbe, žalbe ili pohvale štíćenika na postupanje zaposlenih ili djece.

Za potrebe zdravstvene zaštite štíćenika, po nalogu rukovodioca službe za njegu štíćenika i dostupnost zdravstvene zaštite, upućeni su zahtjevi Centrima za socijalni rad da se ovjere nalozi za nabavku ortopedskih pomagala, banjska i fizikalna terapija, saglasnosti za vanredne i sezonsku vakcinaciju i nabavku lijekova koji nisu na listi lijekova koje obezbjeđuje Fond zdravstva. Dva štíćenika su imala hiruške zahtjeve te je za te potrebe bilo neophodno pribaviti saglasnost staratelja za davanje anestezije.

Saradnja sa drugim službama i u stanovima

Službena korespondencija socijalnog radnika između Doma i Centara za socijalni rad a po potrebi i sa drugim institucijama se redovno obavlja. Pored komunikacije pisanim putem socijalni radnik obavlja komunikaciju sa drugim službama putem službenog mejla i telefona.

U cilju kvalitetnijeg rada i najboljeg interesa štićenika, socijalni radnik najdirektnije saraduje sa vaspitačima, psihologom i glavnom medicinskom sestrom, a nakon toga i sa drugim službama u Domu, vladinim i nevladinim organizacijama i ustanovama na lokalnom i republičkom nivou, sa Centrima za socijalni rad, školama i drugim fizičkim i pravnim licima.

Postoji intenzivna saradnja sa stručnom službom Vrhovnog državnog tužilaštva u cilju predlaganja vaspitnih mjera našim štićenicima za učinjena krivična djela i prati realizaciju izrečene mjere.

Saradnja sa osnovnim i srednjim školama je dobra i zasniva se na principima: savjetodavne podrške djeci, razmjene informacija i participacije svih aktera uključenih u podršku štićenicima Doma. Obzirom da je ovo prevashodno aktivnost koju realizuju vaspitači, uključenost socijalnog radnika je pomažuća kako djeci tako i vaspitačima.

Stručno usavršavanje

Socijalna radnica redovno prati stručnu literaturu i zakonsku regulativu iz oblasti socijalne i dječje zaštite i srodnih oblasti. Od strane Ustanove upućena je na online obuku »Osnove supervizije«, seminar »Nesuicidalno samopovređivanje maloljetnika«, nastavljen online rad u supervizijskim grupama u organizaciji Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu Crne Gore.

IZVJEŠTAJ O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

Zdravstvena zaštita u našoj ustanovi ima za cilj brigu o zdravlju djeteta, prevenciju zdravlja kroz preventivne preglede i imunizaciju, pravilnu i zdravu ishranu djeteta, usvajanje higijenskih navika i vještina, brigu za odgovarajuće liječenje i njegu u toku liječenja odnosno bolesti. Uprkos činjenici da je u ovom izvještajnom periodu bio manjak saradnika na poslovima njege zbog samoizolacije i bolovanja, sve aktivnosti vezane za sprovođenje zdravstvene zaštite i njege su u potpunosti odrađivane na najbolji mogući način.

Pojava virusne bolesti Covid-19 je i u našoj ustanovi prekinula redovne aktivnosti sprovođenja zdravstvene zaštite, odložila imunizaciju shodno kalendaru vakcinacija kao i sve kontrolne specijalističke preglede i sl. Od proglašenja pandemije i donošenja opštih mjera za prevenciju Covid-19 infekcije Institut za javno zdravlje Crne Gore (IJZ) je dao smjernice i preporuke za spremnost, prevenciju i suzbijanje infekcije za sve ustanove socijalnog staranja i kolektivni smještaj. Tako je i naša ustanova prilagodila rad i život djece novonastaloj situaciji. Shodno tome, preduzete su sve mjere predostrožnosti i prevencije koje su preporučene od strane Instituta za javno zdravlje:

- Upoznavanje djece kroz razgovor o zaštiti od infekcije (radionice);
- Distribucija tematskih flajera;
- Upoznavanje sa značajem higijene i dezinfekcije, prvenstveno ruku i prostora u kome borave;
- Spoznaja razlike fizičke i socijalne distance;
- Postupanje kod kihanja, kašljanja, izbjegavanje dodirivanja nosa, usta, očiju, pravilno odlaganje papirnih maramica nakon upotrebe i itd.

Donesen je interni plan rada vaspitnog i medicinskog kadra (12h), uvedeno je obavezno mjerenje temperature, kao jednog od simptoma infekcije Covid-19, za zaposlene i za djecu (više puta u toku dana), vršena je pojačana higijena prostora i svih češće dodirivanih površina, dezinfekcija kvaka, prekidača, rukohvata, radnih površina, postavljeni su dispenceri i dezobarijere ispred glavnog ulaza kao i na ulazu u svaku porodičnu grupu.

Dogovoren je i donesen plan u slučaju pojave infekcije u ustanovi:

- Uveden je temperaturni skrining, tj. Liste za evidenciju tjelesne temperature djece i zaposlenih;
- Definisane su procedure i mjere za postupanje sa štíćenicima koji razviju simptome respiratornih infekcija;
- Uspostavljena je soba za izolaciju za štíćenike sa sumnjom na Covid-19 infekciju;
- Uvedeno je obavezno nošenje lične zaštitne opreme;
- Sprovedena je kontinuirana komunikacija sa zdravstvenim i epidemiološkim (HES) službama JZU Doma zdravlja Herceg Novi.

Širenje infekcije, transmisija u lokalnoj sredini, porast broja inficiranih u zemlji, uticao je da se i kod naše djece, tokom jula mjeseca, registruju slučajevi Covid-19 infekcije, bez obzira na sve preventivne mjere kojih smo se strogo pridržavali. Oboljela su četiri (4) korisnika i jedno (1) zaposleno lice, od kojih je samo jedan (1) korisnik imao simptome virusne infekcije (povišena

tjelesna temperatura), ostali korisnici, iako oboljeli, su bili asimptomatski i bez razvijene kliničke slike. Tada je na prijedlog Instituta za javno zdravlje (IJZ), odnosno tima u sastavu epidemiolog IJZ, republički sanitarni inspektor i pedijatar JZU Dom zdravlja Herceg Novi, u našoj ustanovi uvedena institucionalna izolacija uz ograničeno kretanje štíćenika isključivo u krugu Doma. Dobra saradnja sa JZU Dom zdravlja Herceg Novi omogućava nam adekvatno pružanje zdravstvene zaštite. Podršku u sprovođenju svih potrebnih mjera izolacije, praćenja i liječenja oboljelih štíćenika imali smo i od tima ljekara JZU Doma zdravlja Herceg Novi (izabrani doktor za djecu i izabrani doktor za odrasle), epidemiologa IJZ i epidemiologa higijensko-epidemiološke službe JZU Dom zdravlja Herceg Novi. Posjete ljekara pedijatra su organizovane dva (2) puta nedjeljno sa praćenjem zdravstvenog stanja svih štíćenika (po potrebi su pregledi organizovani i više puta).

Težak period izolacije smo djeci olakšali ili makar pokušali olakšati kroz organizaciju radionica zdravstveno-edukativnog karaktera. Osnovni cilj edukacija je bilo podizanje opšteg nivoa znanja o zaštiti i opasnosti od virusne infekcije, zatim motivisanje kako djece tako i zaposlenih da brinu o zdravlju, razvijanje odgovornosti za sopstveno zdravlje i zdravlje osoba sa kojima živimo tj. najbliže okoline.

Edukacija je obuhvatala sljedeće teme:

- Uloga opštih mjera predostrožnosti i prevencije, suzbijanje infekcije i put prenošenja virusa;
- Sprovođenje i higijena ruku, dostupnost sredstava za dezinfekciju ruku;
- Značaj, upotreba i pravilno nošenje lične zaštitne opreme (pravilna upotreba maske za lice i zaštitnog odijela);
- Značaj održavanja fizičke distance, minimum okupljanja i nemiješanja porodičnih grupa

uz redovno održavanje svih aktivnosti vezanih za vaspitno obrazovni rad. U sklopu zdravstvenog vaspitanja higijena je veoma važna. Stoga smo svakodnevno, ponekad i više puta dnevno (jer djeca ponavljanjem radnji stiču navike) isticali važnost higijenskih mjera za sprečavanje i razvijanje pojedinih bolesti. Prvenstveno se to odnosilo na ličnu higijenu. Održavanje lične higijene je najbolja prevencija bilo koje zarazne bolesti, zbog toga je stavljen akcent na pravilno i temeljno pranje ruku, obaveznu dezinfekciju sredstvima na bazi alkohola. Redovno je održavana higijena prostora u kom djeca borave i žive.

Praćenje zdravstvenog stanja i njega štíćenika obezbjeđuje se 24 sata u kontinuitetu. Organizovan je smjenski rad saradnika na poslovima njege i zdravstvene zaštite, koji uz stručnog radnika imaju uvid u kompletno stanje djeteta. Pojačan i kontinuiran nadzor je posebno naglašen kod djece sa autizmom, djece sa ometenošću koja ispoljavaju agresiju, djece sa poremećajem u ponašanju. Sve to je u ovom periodu izolacije iziskivalo dodatni napor svih zaposlenih koji je uloženi nesebično, čime je spriječeno dalje širenje virusa među djecom i zaposlenima. Nastavljeno je obavljanje kontrolnih specijalističkih pregleda koji su bili odloženi iz već pomenutih razloga. Imamo djecu koja su pod obaveznom pratnjom od strane neurologa, oftalmologa, psihijatra, kardiologa i fizijatra. Fizikalna terapija je obavljana prema datim okolnostima u Institutu "Dr Simo Milošević". Nastavljena je i obavezna imunizacija prema kalendaru vakcinacije. Sprovedena je i vakcinacija protiv sezonskog gripa kod 90% djece, te je prema datoj infekciji postignut visok nivo kolektivnog imuniteta.

IZVJEŠTAJ O RADU DNEVNOG CENTRA ZA DJECU SA SMETNJAMA U RAZVOJU

Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju, jedan je od servisa Dječjeg doma "Mladost" u Bijeloj. Aktivan je od septembra 2016. godine. Pruža uslugu podrške za život u zajednici, djeci sa smetnjama u razvoju.

Cilj usluge jeste razvijanje vještina i znanja, funkcionalnih i komunikacionih sposobnosti djece sa smetnjama u razvoju.. Ovaj servis, združen sa drugim oblicima podrške, drastično mijenja i poboljšava cjelokupno porodično funkcionisanje, kao i odnos društva prema osobama sa ometenošću..

Prostor Dnevnog centra zahvata površinu od 270m² i podijeljen je na deset zasebnih prostorija. Opremljen je po propisanim standardima i prilagođen boravku djece sa smetnjama, koja u prijatnom i sigurnom okruženju mogu usvajati znanja i vještine neophodne za život u zajednici. Dnevni centar ima dva dnevna boravka, prostoriju za radno-okupacione i kreativne aktivnosti, senzornu sobu, fitness salu, dva kupatila, sobu za odmor, kuhinju i trpezariju. Opremljena "muzička soba" predstavlja specifičan prostor za muzikoterapiju koja je veoma važan segment terapeutsko-relaksacionog načina rada sa djecom sa smetnjama u razvoju. Dnevni prostor je opremljen novim namještajem. Obogaćen je i inoviran edukativni i asistivni materijal, igračke, društvene igre. Prostor je u potpunosti pokriven video nadzorom. Na ulazu u Dnevni centar, pored stepenica, nalazi se i rampa prilagođena pristupu korisnika invalidskih kolica.

U neposrednom radu sa djecom tokom izvještajnog perioda intenzivno su radili stručni radnici (defektolog i psiholog), stručni saradnik (fizioterapeut) i saradnici (medicinske sestre) svako u svom polju djelovanja. Stručni radnici ojačali su svoje profesionalne kapacitete kroz specifikovane akreditovane obuke;

- Upotreba asistivne tehnologije u radu sa djecom i mladima sa smetnjama u razvoju u udruženjima i ustanovama socijalne i dječje zaštite
- Rad sa osobama iz autističnog spektra i sa kombinovanim smetnjama
- Rad sa roditeljima djece i mladih sa smetnjama u razvoju

Kao dodatni kadar povremeno su bila angažovana tri pripravnika, svako u okviru svog plana pripravničkog staža, u periodu od 15.01.2021.-15.10.2021. Aktivnosti su se odvijale po dnevnom Planu rada, rasporedu čija je osnova stabilna i prilagođena ciljnoj grupi. Epidemiološku situaciju smo tokom protekle držali pod kontrolom i pridržavajući se svih epidemioloških mjera uspješno održali rad Dnevnog centra. Većim dijelom prošle godine uslugu Dnevnog centra koristilo je osam korisnika, od toga dva korisnika uslugu cjelodnevnog i šest uslugu poludnevnog boravka prije i nakon škole. U decembru sa korišćenjem usluge dnevnog boravka našeg Centra započela su i dva nova korisnika pa smo kraj godine dočekali pružajući uslugu za deset korisnika. Inače, djeca koja pohađaju nastavu školuju se po posebnom i prilagođenom Planu i programu, u kombinovanom odjeljenju JU OŠ "Ilija Kišić" u Zelenici, sa kojom ostvarujemo stalnu komunikaciju i kontinuiranu saradnju.

Struktura korisnika u Dnevnom centru za 2021. godinu;

Tabela	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul	Avgust	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar
Broj djece za 2021	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	10
Po polu												
Dječaci	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	9
Djevojčice	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Po godinama	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	10
6-11	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	2
12-18	6	6	6	6	6	6	7	7	7	7	7	8

Režim dolaska djece i njihovog prevoza mijenjao se u skladu sa organizacijom nastave u školi čemu se Dnevni centar prilagođavao individualnim potrebama djece i njihovih porodica.

Rad sa roditeljima, koji je bio redukovan u direktnom kontaktu i tokom prošle godine usled epidemiološke situacije, održavan je intenzivno i produbljen telefonskim putem. Dnevni centar i nadalje obezbjeđuje prevoz djece od kuće do naših prostorija prema potrebama korisnika; za korisnike cjelodnevnog boravka, kao i prevoz od škole do Dnevnog centra za djecu na poludnevnom boravku. Nakon završetka boravka u Centru, organizovan je zajednički povratak djece kući. Cjelodnevni boravak podrazumijeva tri obroka, doručak, užinu i ručak. Značaj ovih obroka, nadilazi njihovu osnovnu funkciju. Trpezarija je mjesto na kome se, možda više i od jednog drugog mjesta u Centru, udruženo razvijaju navike zdrave i raznovrsne ishrane, higijena, socijalne vještine, fina motorika, pravilna postura i opšta kultura.

Radne aktivnosti sa korisnicima odvijaju se od samog početka dana. Razvoj socijalnih vještina, počinje još u prevozu. Poštovanje pravila prilikom vožnje, raspored sjedenja i lijepo ponašanje, samo su neke od aktivnosti koje zaposleni obavljaju. Medicinska sestra i radnik koji su zaduženi za prevoz djece, razmjenjuju informacije sa roditeljima i opserviraju trenutno stanje djece. Po dolasku u Centar, zaposleni čekaju korisnike na stepenicima, asistiraju i pomažu djeci. Nakon raspripremanja i vođenja lične higijene po dolasku, djeca postepeno bivaju uključena u dnevni raspored. Slijedi doručak, a nakon toga raspoređivanje i uključivanje u rad. Vrste aktivnosti i njihov intenzitet, zavise od prirode poteškoća, nivoa psihomotornog razvoja, uzrasta, pola i trenutnog stanja korisnika.

Planirane aktivnosti usklađuju se sa IPR za svakog korisnika. Rad stručnih radnika organizovan je kroz grupne i individualne aktivnosti. Najčešće se sprovode likovne, sportske i muzičke aktivnosti. Na taj se način podstiču motoričke i govorne sposobnosti, socijalne vještine, osjećaj pripadnosti grupi, empatija i saradnja.

Medicinska sestra, osim svog primarnog i najvažnijeg posla vođenja zdravstvene zaštite, usmjerena je i na razvoj vještina samopomoći, vođenja lične higijene i ishrane. Zavisno od smetnji koje dijete ima, prilagođeno i redovno se sprovodi rad u sali za kineziterapiju. Radi se na razvoju grube i fine motorike, kondicije, prevenciji nastanka sekundarnih poremećaja, kao i olakšanju simptoma. Sala za kineziterapiju, opremljena je sobnim biciklom, trakom za trčanje, stepperom, terapeutskim loptama, tegovima, loptama i drugim različitim pomagalicama. Pod, na kome

se izvode vježbe, većinom je prekriven strunjačama i prilagođen za fizioterapeutske tretman ili druge fizičke aktivnosti.

Dio sportskih aktivnosti održavan je napolju, s obzirom na to da korisnici Dnevnog centra koriste dvorište, sportski teren, a u ljetnjem periodu i plažu Doma. Povoljna lokacija, na samoj obali mora, omogućavala je česte šetnje korisnika i zaposlenih i izlaske van ustanove. Svi dječiji rođendani i praznici prigodno su obilježeni i u protekloj godini.

IZVJEŠTAJ O RADU MALE GRUPNE ZAJEDNICE ZA DJECU SA SMETNJAMA U RAZVOJU

UVODNE NAPOMENE

Program rada JU Dječji dom „Mladost“ Bijela za 2021. godinu imao je više segmenata, koji se odnose na osnovnu/bazičnu djelatnost ustanove, koja podrazumijeva uslugu smještaja, funkcionisanje i unapređenje rada Male grupne zajednice u Bijelom Polju, razvijanje već implementiranih usluga pomoći i podrške djeci i mladima, planiranje i koncipiranje novih usluga, kao važan dio reformi socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori, u kojima ova institucija učestvuje kao aktivan subjekat.

U smislu naprijed navedenog Programa rada Doma za 2021. Obuhvata sljedeće oblasti:

- Mala grupna zajednica Bijelo Polje – funkcionisanje i unapređenje rada;
- Razvijanje usluga koje su implementirane Planom transformacije JU Dječji dom „Mladost“ Bijela iz 2015.godine, u sklopu sveobuhvatne reforme socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori, u skladu sa evropskim standardima u ovoj oblasti;
- Razvijanje novih usluga, koje su dio novog Plana transformacije Ustanove;
- Preduzimanje mjera i aktivnosti na poboljšanju uslova života i rada djece koja koriste usluge ove ustanove (različiti investicioni projekti, koji poboljšavaju uslove boravka i funkcionisanja u najširem smislu).

O Maloj grupnoj zajednici

Vlada Crne Gore, na sjednici održanoj dana 27.12.2018.godine, donijela je Odluku o izmjeni i dopuni odluke o organizovanju Javne ustanove za smještaj djece bez roditeljskog staranja i djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama br: 07-6055, (Sl.list CG br.5/19) koja je stupila na snagu dana 30.01.2019.godine.

Poštujući odluku Vlade Crne Gore, JU Dječji dom „Mladost“ Bijela je dana 01.02.2019.godine izvršila je pravno i faktičko preuzimanje Male grupne zajednice u Bijelom Polju, što je podrazumijevalo preuzimanje zaposlenih i sredstava ove organizacione jedinice. Da bi se stvorile pravne pretpostavke za zakonito preuzimanje, ova ustanova je odmah pristupila izradi novog Statuta i Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, a izvršeno je preuzimanje zaposlenih u skladu sa zakonom.

Mala grupna zajednica je prvi servis ove vrste u Crnoj Gori kapaciteta od 8-oro djece, koji se bavi podrškom djeci sa teškim smetnjama u razvoju bez roditeljskog staranja. Stvaranje ovog servisa 2014 godine rezultat je uspješne saradnje Američke ambasade i Opštine Bijelo Polje, uz podršku Ministarstva rada i socijalnog staranja i UNICEF-a. Mala grupna zajednica je prepoznata u zajednici kao nova sociohumanitarna vrijednost. Sagleđavajući sadržaj projekta „Male grupne zajednice“ i njegov značaj za zaštitu i unapređenje položaja i prava djece sa težim smetnjama u razvoju koja su bez roditeljskog staranja, možemo reći da je to usluga koja zaista daje izuzetne rezultate i na jedinstven način njeguje identitet djeteta.

Uslov za prijem djeteta u Malu grupnu zajednicu je Rješenje o njegovom smještaju od strane Centra za socijalni rad. Naši korisnici su uglavnom djeca i mladi sa kombinovanim smetnjama gdje ima pojedinaca kod kojih postoji mogućnost češćih pojava epileptičnih napada, kada naši saradnici na poslovima njege reaguju urgentno i krajnje profesionalno. Iako ovakve situacije nisu bile učestale, u situacijama kada je do njih dolazilo ispoštovane su procedure predviđene za ovakve slučajeve. Djeca se međusobno razlikuju u socijalnoj kompetenciji, odnosno po svojim mogućnostima, vještinama i sposobnostima pa se na osnovu toga toga prave individualni planovi i prilagođava rad svakom korisniku ponaosob. Tokom protekle godine postizanje rezultata bilo je individualno, ali generalno možemo reći da je u radu sa djecom uspjeh odličan što potvrđuju usmjerenim putem razni specijalisti na Dječjoj klinici KCCG u Podgorici poput dr Ignjatovića. Djeca pokazuju visok stepen sigurnosti i zadovoljstva svojim okruženjem. Njihov način ponašanja se primjetno poboljšao. Saradnja sa Centrima za socijalni rad je od velikog značaja za kvalitetno funkcionisanje Male grupne zajednice.

I prethodne godine rad u Maloj grupnoj zajednici funkcionisao je po modusu koji su determinisale epidemiološke mjere usled pandemije COVID 19. Možemo reći da je i ova pandemijska godina uspješno prebrođena uprkos svim teškoćama koje je ovako teška epidemiološka situacija nosila sa sobom.

Tabela o broju korisnika za 2021. god.:

Tabela	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul	Avgust	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar
Broj djece u MGZ-ci u 2021	9	9	9	9	7	7	7	7	8	8	8	8
Po polu												
Dječaci	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4
Djevojčice	4	4	4	4	3	3	3	3	4	4	4	4
Po godinama												
0-3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3-6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
6-18	4	4	4	4	2	2	2	2	3	3	3	3

Uslovi i organizacija rada:

Ishrana korisnika podrazumijeva tri obroka, doručak, ručaci večeru sa dvije užine i veoma je kvalitetna i uravnotežena.

Stručni rad u Domu MGZ-ce organizovan je kroz individualni rad, grupni rad odnosno rad u grupi ako su dozvoljavale preporuke IZJZCG.

Stručni radnici imaju tačno utvrđenu organizaciju rada, rad u grupi i individualni rad. Stručni radnik svakako ima tu važnu ulogu i to da:

- odredi cilj rada,
- zadatke za korisnike,
- materijale za rad,
- uloge članova grupe,
- odgovarajuće nagrade koje će korisnike motivisati na saradnju unutar grupe, ali i podstaknuti odgovornost za rezultate rada, kako cijele grupe tako i individualno.

Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje usluga, normativima i minimalnim standardima usluga za smještaj djece i mladih u Domu predviđeno je da se vodi evidencija korisnika, kao i svi postignuti rezultati u radu sa korisnicima. Takođe, istim Pravilnikom je predviđeno da se vodi evidencija o bilo kojoj promjeni kod samog korisnika i sva ta evidencija se nalazi u administraciji Doma –MGZ. Takođe, stručni radnici vode svakodnevne Liste praćenja, koje su predviđene Pravilnikom.

Dugoročni i kratkoročni ciljevi postavljaju se i sprovode u osam oblasti:

- samoposluživanje,
- razvoj govora i jezika,
- muzička kultura,
- likovna kultura,
- fizička kultura,
- upoznavanje uže i šire sredine,
- radno vaspitanje sa psihomotornim vježbama,
- socijalizacija (sve nabrojano je cilj ukoliko postoji mogućnost istog sa korisnikom).

Uz redovne aktivnosti koje smo prethodno naveli sa korisnicima su se sprovodile i aktivnosti koje se odnose na sadržaje koji se tiču razvoja socijalne kompetencije i participacije naših korisnika u društvene tokove: rekreativne i sportske aktivnosti, prisustvovanje sportskim i kulturnim događajima, kao simboličan društveni život, izlasci u grad, šetnje parkom, obliženje turističkih mjesta koliko su dozvoljavale mjere predviđene COVIC 19 procedurama.

Informacioni sistem:

JU Dječiji dom „Mladost” Bijela ima svoj sajt čija je adresa: <http://www.dombijela.me>, a služi da se kvalitetno i svakodnevno šira zajednica može informisati o svim aktivnostima.

Javnost rada i sa medijima:

Mediji u značajnoj mjeri podržavaju i prate naš rad i saradnja sa njima bila je izuzetno dobra. Očekujemo da će se ta saradnja nastaviti pa čak i unaprijediti. Rad Dječijeg doma „Mladost” je

javan i u potpunosti transparentan. Na našem sajtu se mogu naći svi izvještaji, akti kao i podaci o aktivnostima koje se realizuju u Domu kako bi javnost bila što potpunije informisana.

Odnosi sa ustanovama u lokalnoj zajednici i okruženju:

Kao i prethodnih godina sa mnogim ustanovama nastavljena je dobra saradnja i to sa:

- JU Dom starih Bijelo Polje;
- Opštom bolnicom;
- Zavodom za zapošljavanje Crne Gore – Područna jedinica Bijelo Polje;
- JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju „Tisa“
- JZU Dom zdravlja;
- Centrom za socijalni rad;
- Centrom za kulturu;
- Centrom za sport i rekreaciju;
- Školama i fakultetima;
- Javnim servisima, štampanim i elektronskim medijima

IZVJEŠTAJ O RADU PRIHVATILIŠTA ZA ZAŠTITU DJECE OD NASILJA U PORODICI

Prihvatilište za zaštitu djece od nasilja u porodici predstavlja jednu od četiri nove usluge za pomoć i podršku djeci i porodici, koje su predviđene Planom transformacije za period od 2016.-2020. godine, a servis je svoj rad započeo licenciranjem usluge u decembru 2018. godine.

Usluga je namijenjena zaštiti djece od nasilja u porodici, uzrasta četiri do osamnaest godina, sa teritorije cijele Crne Gore i ima kapacitet za prijem pet korisnika.

Prihvatilište za zaštitu djece od nasilja u porodici predstavlja uslugu za pomoć i podršku djeci i mladima sa različitim traumatskim iskustvima zanemarivanja i zlostavljanja u porodici, sa ciljem da se saniraju posljedice traume, uz uvažavanje individualnosti svakog djeteta, kao i njegovog prava na participaciju i dostojanstven život u zajednici. Svakom djetetu obezbijeđen je multidisciplinarni pristup koji se sprovodi od strane stručnih radnika i saradnika na poslovima njege.

Ciljna grupa ove usluge jesu djeca i mladi uzrasta do 18 godina sa teritorije Crne Gore, koji su privremeno izdvojeni iz svojih porodica zbog nasilja koje je počinjeno nad njima (zlostavljanja, zanemarivanja, fizičkog, psihičkog, seksualnog i druge vrste nasilja).

Prostor u kojem funkcioniše Prihvatilište predstavlja izdvojeni stambeni objekat površine 135m² i njegov kapacitet predviđen je za 5 korisnika, a sastoji se od dva dnevna boravka, dvije kuhinje, dvije trpezarije, tri spavaće sobe, sobe za stručnog radnika, tri kupatila i prostora za prijem. Prostor

je opremljen u potpunosti svim neophodnim namještajem i ostalom opremom u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, ulaz je pokriven video nadzorom.

Sa djecom rade stručni radnici i saradnici. Na osnovu razgovora sa djecom vrši se procjena potreba, snaga i rizika i na taj način se određuje vrsta i stepen podrške koja je potrebna djetetu. Primjenjuje se individualni, grupni i individualizovani rad u okviru grupe u zavisnosti od potreba, sposobnosti i stanja korisnika. Svakodnevno se obavljaju savjetodavni razgovori na različite teme.

U toku izvještajnog perioda u Prihvatištu za zaštitu djece od nasilja u porodici boravilo je 9 korisnika, a napustilo ga je 8 korisnika i to po nekoj od redovnih procedura- povratak u biološku porodicu i obezbjeđenje drugog oblika zaštite.

Struktura korisnika u Prihvatištu za 2021. godinu

Tabela	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul	Avgust	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar
Broj djece sa 2021	8	6	6	5	5	5	5	5	1	1	1	1
Po polu												
Dječaci	4	3	3	2	2	2	2	2				
Djevojčice	4	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1	1
Po godinama												
3-6	1	1	1	1	1	1	1	1				
6-18	7	5	5	4	4	4	4	4	1	1	1	1

Djeca koja borave u Prihvatištu, na osnovu procjene obrazovnog statusa, mogućnosti i potreba za školovanjem, uključena su u obrazovni proces. Do sada su bila raspoređena u obrazovne ustanove: JPU „Naša radost“ Herceg Novi, JU OŠ „Orjenski bataljon“ u Bijeloj i JU SMŠ „Ivan Goran Kovačić“ Herceg Novi. S obzirom da je slobodno vrijeme bitan segment u razvoju ličnosti djeteta akcenat je stavljen i na to da djeca na pravi način, tj. što kvalitetnije iskoriste slobodno vrijeme. Zato su djeci organizovane različite obrazovne, kulturne, sportske i zabavne aktivnosti unutar Ustanove, jer su zbog epidemiološke situacije mnoge vanjske aktivnosti bile redukovane. Tokom ljeta djeca su boravila na Ivanovim koritima, a neki od njih imali su učešće i na Košarkaškom kampu u Kolašinu.

IZVJEŠTAJ O RADU NACIONALNE SOS DJEČJE LINIJE

Nacionalna dječja SOS linija u prethodnoj godini imala je izuzetan napredak u svom radu. Bila je dostupna za svoje korisnike svakog dana od 0-24h, kako je bilo predviđeno Planom transformacije naše ustanove za period 2020-2024. godine, i u čemu nas je intenzivno pratilo i podržavalo naše resorno Ministarstvo. Na liniji je tokom protekle godine bilo angažovano dvanaest savjetnika kroz dopunski rad, koji su za ovako zahtjevan zadatak rada na savjetodavnom telefonu za djecu i mlade,

prema međunarodnim standardima prošli specijalizovani trening „Inicijalni program obuke za telefonsko savjetovanje“ bazično kreiran u Velikoj Britaniji. Supervizijska podrška dva stalna supervizora koja su radila na Dječjoj liniji od samog početka krajem godine se pojačala za još jednog člana. Inače, supervizija kao stalni proces unapređenja telefonskog savjetovanja neodvojivi je segment rada i zahtijeva stalno usavršavanje.

Tokom prošle godine saradnja sa našim dobrim prijateljima iz UNICEF-a Crne Gore bila je intenzivna i dala je izvanredne rezultate na polju promocije usluge i jačanja njenih kapaciteta.

Kampanja “Zovi kad si u sosu” odvijala se u dva segmenta i to u prvom i posljednjem kvartalu godine. U prvom kvartalu obuhvatala je; ažuriranje i vođenje web stranice i društvenih mreža (FB; Instagram, TikTok), onlajn oglašavanje, saradnju sa influencerima, postavljanje bilborda na teritoriji Glavnog grada, emitovanje videa i kratke animacije na društvenim mrežama i televiziji, štampa i distribucija plakata na teritoriji cijele države, saopštenja za javnost, monitoring i evaluacija.

Drugi dio kampanje apostrofirao je važnost SOS telefona za djecu i mlade u kontekstu očuvanja njihovog mentalnog zdravlja i obuhvatao je tematski nastavak vođenja web stranice i društvenih mreža SOS telefona i partnerstva s influencerima, izradu e-letka, saradnju s partnerima (učenici O.Š. Ilija Kišić iz Zelenike), saopštenje za medije, gostovanja na televiziji. Sve je to zabilježeno u medijskim aktivnostima kao i na zvaničnim stranicama Nacionalne dječje SOS linije na sledećim linkovima;

- TV Vijesti, Jutarnji program 13.10. 2021. god.
<https://www.facebook.com/191683917550186/videos/525261471848150/>
- RTHN, Jutarnji program, 14.10.2021. god.
<https://youtu.be/Y3XhxDwkgeo>
- TV Nikšić Jutarnji program 02.11.2021.
<https://www.rtnk.me/me/produkcija/jutarnji-program-02.-novembar-2021/>
- Uključenje Gradska RTV Podgorica, Jutarnji program
<https://www.youtube.com/watch?v=kHSxArCNLfE>
- Snimanje priloga za TV Adria
https://youtu.be/l3aei_nIoE
- <https://www.unicef.org/montenegro/price/sos-telefon-sanela-se-djeci-javlja-24-%C4%8Dasa-na-dan-sedam-dana-u-nedjelji>
- Jutarnji program RCTG 23.04.2021.god.
- RTV Budva, 13.05.2021. god.
<https://www.dombijela.me/index.php/sos-telefon-za-djecu-i-mlade>
- <https://www.facebook.com/sostelefonzadjecuimlade>
- <https://www.instagram.com/sostelefonzadjecuimlade/>
- <https://www.tiktok.com/@sostelefonzadjecuimlade>

Ovakva podrška dala je Dječjoj liniji odličan podsticaj da informacija o njenom postojanju dođe do što većeg broja djece u Cnoj Gori, održali smo kontinuitet i na viši nivo podigli društvenu relevantnost Dječje linije, a šira javnost u većem obimu upoznata sa servisom podrške koji je od velike važnosti za naše najmlađe i najranjivije. Široj populaciji se još više približio cilj ove telefonske usluge; da se djeca ohrabre, osnaže njihovi kapaciteti za rješavanje problema, da se očuva i unaprijedi njihovo mentalno zdravlje, a bazično da se prevenira svako nasilje nad djecom, njihova moguća zloupotreba, zlostavljanje i zanemarivanje.

Tim zaposlenih, koji se predano trudio radeći u ovom servisu, sa optimizmom i visokim stepenom motivacije prihvatio je inicijativu i uložio dodatne napore u jačanje sopstvenih kapaciteta za rad na ovoj usluzi, svjesni važnosti njenog što boljeg i kvalitetnijeg održanja, trajanja i razvijanja. U tom duhu pristupilo se izradi projekta „Jačanje kapaciteta Nacionalne dječje linije Crne Gore“, te su se kroz projektne aktivnosti tokom perioda od 17.09.2021.-15.12.2021. godine ojačali kapaciteti u više segmenata kroz sledeće aktivnosti;

- Obuka za izgradnju kapaciteta za rad na SOS telefonu(refresh obuka za savjetnike, obuka za supervizore)
- Refresh obuke za rukovodeći tim ustanove, sa personalizovanom obukom za različite članove menadžerskog tima
- Proces konsultacija u pružanju podrške razvoju veština upravljanja sa fokusom na timski rad
- Organizovane grupne i individualne obuke /sesije eksterne supervizijske podrške
- Razvoj plana rada i novih operativnih procedura
- Obuka za izgradnju kapaciteta za sprečavanje sagorevanja na poslu
- Obuka za izgradnju kapaciteta o promociji usluga u školama

Na projektu su kao edukatori bili angažovani renomirani stručnjaci NADEL-a Srbije, a promotivne i projektne aktivnosti organizovane su kao dio Regionalnog programa za ublažavanje uticaja pandemije COVID-a-19 na djecu i roditelje na Zapadnom Balkanu i u Turskoj, koji je sprovodio UNICEF, a finansijski podržala Evropska unija.

Osim toga, savjetnici i supervizori su prošli i dodatne tematske obuke;

- Bullying i cyberbullying
- Emocionalno uznemirujući pozivi
- Stres i trauma-reakcije, savjeti za djecu i odrasle, stres pomagača
 - Učesnici: 11 savjetnika
 - Edukator: Hrabri telefon, Hrvatska
 - Organizator: UNICEF, CG
- E-savjetovanje
- Menadžment savjetnika i odnosi s javnošću savjetodavne linije
 - Učesnici: 2 supervizora
 - Edukator: Hrabri telefon, Hrvatska
 - Organizator: UNICEF, CG

Sve opisano doprinijelo je unapređenju kvaliteta što je rezultiralo, osim kvantitativnim uvećanjem, i kvalitativnoj progresiji savjetodavnih poziva.

Statistički podaci

Ukupan broj poziva u periodu od 01.01.2021.-31.12.2021. god. je 983.

Struktura poziva je sledeća:

- Testirajući - 698
- Konstruktivno testirajući - 73
- Savjetodavni - 109
- Pozivi odraslih - 42
- Pozivi tišine - 61

Na osnovu dostupnih podataka postojećeg softvera procjena je sledeća;

- Broj korisnika nije moguće odrediti jer jedan korisnik može pozivati više puta sa različitim brojeva već se evidentira broj poziva (ukupno 983).
- Uzasna struktura: do 10 god.- manje od 1%
 - 10-14 god.- oko 50%
 - 15-18 god. – oko 50%
- Mjesto pozivanja: urbana sredina – 95%
ruralna sredina – 5%

Zastupljene podjednako južna i centralna, a u manjem obimu sjeverna regija zemlje.

Potrebe su izražene kroz sledeće teme:

- Vršnjački odnosi; problem sa prijateljima, partnerski odnosi, zaljubljenost
- Psihosocijalne teme i mentalno zdravlje (dosada, društveno prihvatljivo ponašanje, socijalno neodgovorno ponašanje, depresija, autoagresija, suicid, mentalni poremećaji, ostale psihosocijalne teme)
- Porodični odnosi: odnos roditelj-dijete, sibliški odnosi, nerazumijevanje dječije potrebe, gubitak u porodici
- Školski odnosi: problem sa učenjem, problem sa ocjenama
- Seksualnost i identitet
- Diskriminacija
- Zavisnost od PA supstanci
- Informativni: o Dječijoj liniji, zahvalnost za pomoć, ostale informacije

Kada je u pitanju osvrt na situaciju pandemije, u razgovorima se manje ističe tema straha od iste, koja je bila dominantna na početku, više se pominju teškoće u praćenju onlajn nastave, kao i dosada i nesnalženje u strukturisanju slobodnog vremena kod djece. Osim toga primjećana je značajna kvalitativna promjena u strukturi poziva u posljednjem kvartalu što se ogleda u povećanom broju savjetodavnih poziva u odnosu na ukupan broj. Takođe, u okviru njih istakao se određeni broj poziva koji ukazuje na probleme mentalnog zdravlja kod djece i mladih i potrebu da o tome razgovaraju.

Posebno je važna činjenica da smo kao mlada Dječja linija prepoznati kao važan faktor za regionalnu saradnju, a dobili smo i poziv da apliciramo za članstvo u međunarodnoj porodici dječjih linija Child Helpline International.

Ova naša usluga doživjela je ekspanziju tokom protekle godine, otvorila sve mogućnosti daljeg rasta i razvoja, jačanja kapaciteta i pokazala neophodnost postojanja telefonskog sevisa za djecu i mlade kojoj nacionalni predznak daje posebnu važnost i ozbiljnost.

IZVJEŠTAJ O RADU PRELAZNE STAMBENE ZAJEDNICE

Usluga pomoći i podrške djeci na rezidencijalnom smještaju u Ustanovi, koja se pripremaju za napuštanje institucije po redovnoj proceduri, počela je sa radom početkom 2017. godine.

Usluga omogućava jednom broju mladih koji borave na rezidencijalnom smještaju, da u posebno izdvojenom stambenom prostoru, uz individualizovan pristup svakom korisniku, kreiranjem određenog stepena autonomije, međusobnog podržavanja i uvažavanja, dobiju mogućnost maksimalnog razvijanja ličnih potencijala, osnaže se i osposobe za samostalan život. Stambeni prostor u kome funkcioniše Prelazna stambena zajednica (PSZ) predstavlja poseban stan, u okviru objekta pružaoca usluge, površine oko 80 m², i njegov optimalni kapacitet predviđen je za boravak četiri korisnika. Osnovni cilj uspostavljanja ove usluge jeste omogućavanje mladima koji borave na rezidencijalnom smještaju, da u uslovima zasebnog stanovanja, uz posebnu organizaciju rada, posvećeno i pojačano mentorstvo vaspitača-mentora, steknu iskustvo postepenog prelaska iz kontinuirano nadgledanog, strukturisanog boravka u djelimično samostalan životni aranžman, koji predstavlja prelaznu fazu do potpune samostalnosti. Ova usluga mladim ljudima omogućava postepeno osposobljavanje za samostalan život, pružanje podrške i savjetovanje u procesu osamostaljivanja, razvijanje i osvješćivanje ličnih potreba, razvoj samopouzdanja, samopoštovanja i samokontrole, jačanje osjećaja efikasnosti, preuzimanje odgovornosti za sopstveni život, prevenciju i ublažavanje rizičnih oblika ponašanja, učenje vještina vođenja domaćinstva, raspolaganja kućnim budžetom, usvajanje zdravih stilova života, razvijanje i održavanje pozitivne socijalne mreže. Ciljnu grupu predstavljaju mladi koji borave u Domu i pripremaju se za napuštanje institucije, a pokazuju dovoljan stepen odgovornosti u obavljanju svakodnevnih obaveza i dovoljan stepen samostalnosti da vode domaćinstvo. Listu štíćenika koji će koristiti ovu uslugu usaglašavanjem donosi Stručni tim Doma, a na predlog porodičnih vaspitača.

Tokom prošle godine uslugu su koristila ukupno tri korisnika, od toga dvije štíćenice i jedan štíćenik. Sa korišćenjem usluge započeli su 22.03.2021. godine. Jedna štíćenica je domski smještaj napustila je izražavajući svoju želju prije završetka školovanja, već u maju prošle godine, odmah po punoljetstvu i uspješno nastavila život u zajednici. Par sibringa, brat i sestra, uslugu su koristili još do kraja ljeta kada su i oni ispunili uslove za napuštanje institucije. Rješenjem nadležnog CSR i nastavili samostalan život.

U ovom periodu ojačane su njihove kompetencije u samostalnom vođenju domaćinstva, pripremanju obroka, nabavci namirnica, kao i raspolaganju budžetom uz posvećeno vođenje od strane vaspitača-mentora.

ZAPOSLENOST I OPŠTI POSLOVI

U JU Dječji dom "Mladost" Bijela je na kraju izvještajnog perioda zaposleno ukupno 87 radnika, od čega njih 13 obavlja poslove u Maloj grupnoj zajednici za djecu sa smetnjama u razvoju u Bijelom Polju.

Od ukupnog broja zaposlenih, 84 radi na neodređeno vrijeme, a 3 radnika je zaposleno na određeno vrijeme. Zaposleni u ustanovi su sljedeće kvalifikacione strukture:

➤ Visoko obrazovanje, 240 kredita, CSPK/VSS.....	31
➤ Visoko obrazovanje, 180 kredita, CSPK/VŠS.....	7
➤ Kvalifikacija majstor 60 CSPK/V stepen	2
➤ Srednje struč. obrazovanje, 240 kredita, CSPK/SSS ili peti stepen	26
➤ Srednje struč. obrazovanje, 180 kredita, KV.....	14
➤ Kvalifikacija osnovno obrazovanje, PK/NK.....	7

Posljednjih godina u ustanovi je prisutan trend smanjenja broja zaposlenih, usljed otkazivanja ugovora o radu od strane uglavnom visoko obrazovane radne snage. Istovremeno se povećava broj smještene djece, i ovaj trend je prisutan posljednje tri godine. Važno je napomenuti da su djeca koja se smještaju po strukturi uglavnom starijeg školskog uzrasta, a veliki procenat njih ima smetnje u razvoju i poremećaje u ponašanju. Rad sa ovom kategorijom djece je veoma izazovan i zahtjeva pojačan individualni rad, što iziskuje veći broj stručnih radnika, stručnih saradnika, kao i saradnika na poslovima njege.

Da bi se na adekvatan način zadovoljile potrebe djece, kod činjenice da postoji deficit stručnog kadra za rad sa djecom, menadžment ustanove je pristupio agencijskom zapošljavanju neophodnog kadra. Tako je tokom izvještajnog perioda, posredstvom ovlaštene Agencije za zapošljavanje u našoj ustanovi bilo angažovano ukupno pet zaposlenih, od kojih troje u direktnom radu sa djecom i dvoje zaposlenih za rad u centralnoj kuhinji.

Tokom izvještajnog perioda, nakon sprovedenog postupka javnog oglašavanja, uz saglasnost nadležnog državnog organa, sa dvoje zaposlenih je zasnovan radni odnos na određeno vrijeme, uz probni rad u trajanju od šest mjeseci. Radi se o licima koji posjeduju srednju stručnu spremu za obavljanje poslova na upražnjenim radnim mjestima – saradnik na poslovima njege, za rad u Maloj grupnoj zajednici za djecu sa smetnjama u razvoju u Bijelom Polju.

U toku godine jedan zaposleni je otkazao ugovor o radu, zbog preseljenja porodice u drugu državu.

Tokom izvještajnog perioda troje zaposlenih je koristilo dugo bolovanje, zbog povrede na radu, tri zaposlene su koristile porodiljsko odsustvo, a dvije neplaćeno odsustvo do navršene treće godine života djeteta.

U opserviranom periodu sa dva lica je zaključen ugovor o dopunskom radu i to sa ljekarom spec. psihijatrom i licem za poslove održavanja web sajta ustanove.

Tokom izvještajnog perioda od Ministarstva finansija i socijalnog staranja dobili smo saglasnost za zapošljavanje saradnika na poslovima njege radi zamjene odsutne radnice. Za potrebe popunjavanja

ovog radnog mjesta, više puta je raspisivan oglas na koji se niko nije javio, što govori o postojanju akutnog nedostatka ovog kadra na tržištu rada u našoj zemlji.

Fluktuacija radnika tokom izvještajnog perioda bila je na prošlogodišnjem nivou, što se odnosi i na učestalost bolovanja. Relativno veliki broj zaposlenih je tokom godine koristio bolovanja i odsustva u vezi sa virusom Covid-19. Dakle, među zaposlenima je bilo oboljevanja od ovog virusa, a bilo je i onih koji su shodno rješenjima sanitarne inspekcije boravili u izolaciji zbog kontakta sa zaraženim osobama.

Pandemija virusa Covid-19, proglašena u martu 2020. godine, značajno je i tokom prošle godine uticala na organizaciju rada u ustanovi. U cilju sprječavanja unošenja i transmisije virusa, striktno su poštovane mjere Instituta za javno zdravlje Crne Gore, kao i odgovarajuće procedure u postupanju koje smo u 2020. godini izradili za ove potrebe (Procedura za postupanje sa pacijentima koji imaju simptome respiratornih infekcija, Procedura za osoblje-ponašanje, kretanje, higijena ruku, korišćenje lične zaštitne opreme, Procedura za postupanje sa štitičenicima koji razvijaju simptome virusa Covid-19 i Procedura o čišćenju i postupanju sa otpadom).

Saradnja sa Epidemiološkom službom JZU Dom zdravlja Herceg Novi, bila je veoma intezivna i ovlašćeni zdravstveni radnici su u ovim vanrednim okolnostima pružali punu podršku našoj ustanovi.

Protekla godina u uslovima pandemije Covid-19 virusa bila je poseno teška za našu ustanovu. Sistem učenja na daljinu (online nastava), je ogroman izazov za zaposlene koji su u direktnom radu sa djecom, kod činjenice da svaka porodična grupa prosječno broji 8 do 10 korisnika. Dakle, pomoć i podrška djeci da prate nastavu i savladavaju školsko gradivo bez odlaska u školu izuzetno je težak zadatak za stručne radnike i stručne saradnike, posebno ako se uzme u obzir činjenica da od ukupnog broja trećinu čine djeca sa smetnjama u razvoju, te da uz ovaj posao tokom smjene svako od zaposlenih koji radi sa njima je u obavezi da obavi sve ono što roditelj čini za svoju djecu.

Pandemija je proizvela znatno povećan obim posla, koji u kontinuitetu traje skoro godinu dana. Ovakav pritisak i vanredne mjere u organizaciji rada već su doveli do krajnje iscrpljenosti zaposlenih, a mnogi od njih su u prethodnom periodu bili zaraženi Covidom-19. U svemu ovome, svakako je najvažnije da su djeca zdrava i da je među njima relativno mali broj zaražen ovim virusom, sa lakšom kliničkom slikom.

Važno je takođe istaći da je krajem izvještajnog perioda usaglašen i usvojen novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Domu, kojim je znatno povećan broj zaposlenih u neposrednom radu sa djecom. Predmetnim dokumentom je između ostalog predviđeno ukupno osam izvršilaca na radnom mjestu "vaspitač", čime je broj zaposlenih na ovim poslovima duplo povećan, pa će zapošljavanje na ovim poslovima svakako doprinijeti značajnom povećanju kvaliteta rada sa djecom.

Takođe je važno istaći da se ustanova suočava sa odlivom stručnog kadra, koji prelazi na rad u druge ustanove, cijeneći da je posao u tim institucijama lakši i da pruža bolje uslove, što vjerovatno nije daleko od istine. U prilog ovoj konstataciji govori činjenica da smo u proteklom periodu više puta raspisivali oglas za prijem u radni odnos saradnika na poslovima njege, na određeno vrijeme do povratka zaposlene sa neplaćenog odsustva, na koji se niko nije prijavio.

Svakako je važno istaći i činjenicu da posljednjih mjeseci imamo veliki broj zahtjeva za smještaj djece, te da smo veoma blizu situaciji da će raspoloživi smještajni kapaciteti biti u potpunosti popunjeni i onda će se svakako postaviti pitanje šta sa djecom kojoj je ova vrsta usluge neophodna. Činjenica je da nam već sada porodične grupe imaju veliki broj djece, te da ovakvo stanje, uz manjak stručnog kadra koji je u direktnom radu sa korisnicima, dovodi do urušavanja kvaliteta usluge koju pružamo.

Posebno brine činjenica da je porodična grupa u kojoj borave djeca sa smetnjama u razvoju puna, broji ukupno 12 korisnika, te da od ovog broja, njih četvoro čine punoljetna lica, za koje su se stekli svi uslovi za napuštanje ove institucije. Zahvaljujući inertnosti centara za socijalni rad ova lica i dalje borave u ustanovi, čime se sprječava mogućnost da djeca kojima je ova usluga neophodna istu koriste. Izlazak iz ovakve situacije je svakako posvećeniji rad nadležnih centara za socijalni rad i intezivnija saradnja sa ovom ustanovom u smislu redovne i kvalitetne revizije individualnih planova zaštite za korisnike.

Tokom izvještajnog perioda, zbog vanrednih okolnosti koje je izazvala pandemija virusa Covid-19, bilo je nešto manje investicionih projekata u odnosu na ranije godine i one su se sastojale u nabavci namještaja i opreme, popravke istih, te molerske radove u dijelu objekta u kome funkcioniše rezidencijalni smještaj.

Drugi put u posljednjih gotovo pola vijeka, zbog vanrednih okolnosti izazvanih pojavom opasnog virusa, u susret novogodišnjim i božićnim praznicima, izostala je tradicionalna manifestacija "Dan otvorenih vrata Doma". Međutim, naši tradicionalni donatori i prijatelji potrudili su se da nađu način da našu djecu i ove, kao i ranijih godina, daruju povodom praznika. Nije bilo uobičajenog druženja ali su, na radost naše djece, pokloni ipak stizali. Osim tradicionalnih poklon paketića i slatkiša, djeca su darivana lap topovima, tablet uređajima, odjećom, obućom, sredstvima za higijenu, igračkama i sl.

U cilju regulisanja pripravnosti, odnosno vremena u kojem je zaposleni JU Dječji dom "Mladost" Bijela pripravan da se odazove pozivu za obavljanje poslova u svrhu 24 časovnog rada Ustanove, ako se ukaže takva potreba, pri čemu se ne nalazi na mjestu na kojem se njegovi poslovi obavljaju, niti na drugom mjestu koje je odredio poslodavac, urađeno je Interno uputstvo o pripravnosti.

Takođe, urađena je dokumentacija za sistem upravljanja kvalitetom prema zahtjevima standarda ISO 9001:2015 i HACCP sistema za bezbjednost hrane. Potrebno je uraditi još dvije procedure koje su uslovljene ispunjenjem određenih uslova.

U cilju što bolje transparentosti redovno se ažurira web sajta Doma, www.dombijela.me. Shodno Internom uputstvu za uređivanje internet stanice vrši se obavještanje javnosti o važnim događajima i manifestacijama vezanim za ustanovu.

DIREKTORICA

Vesna Zlatković, dipl. pravnica

